

РЕШЕНИЕ

№ 151

гр. София, 17.11. 2020 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и осми октомври две хиляди и двадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ТОНЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ЖАНИНА НАЧЕВА

ПЕТЯ КОЛЕВА

при секретаря Илияна Рангелова и участието на прокурор Стелияна Атанасова като изслуша докладваното от съдия Колева к.н.д. № 684/20 г. по описа на Върховния касационен съд, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 346, т. 1 от НПК.

Настоящото производство е трето по ред за разглеждане от Върховния касационен съд. Образувано е по жалба на защитника на подс. Д. П. Ч. срещу осъдителната част на присъда № 1/09.03.2020 г. по ВНОХД № 524/2019 г. на Пловдивски апелативен съд.

С жалбата защитникът на подс. Ч. – адв. Б. навежда касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК. Твърди, че подсъдимият не е извършил престъплението по чл. 234 НК, за което е признат за виновен, че обвинението не е доказано по несъмнен начин, че тютюнът е открит в лек автомобил, който не е собственост на подзащитния му и не е бил управляван от него. Претендира нарушения на чл. 13, чл. 14, чл. 107, ал. 3 и чл. 177, ал. 1 НПК, свързани с неправилно кредитиране на показанията на свид. С. и „изборно подбрани специални разузнавателни средства, неправилно възпроизведени във веществени доказателствени средства, ценени от съдебните състави“. Иска оправдаване на подс. Д. Ч..

В съдебно заседание пред касационната инстанция адв. Б. поддържа жалбата.

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура изразява становище, че жалбата е неоснователна.

Подс. Ч. твърди, че е невинен.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка по делото, установи следното:

С присъда № 56/14.06.2017 г. по НОХД № 506/2016 г. Пловдивският окръжен съд е признал подс. Д. П. Ч. за виновен в престъпление по чл. 301, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК, за което му е наложено наказание пробация за срок от три години при следните пробационни мерки – задължителна регистрация по настоящ адрес с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител, като го е оправдал по първоначалната квалификация по чл.302, т. 2 НК.

Със същата присъда подс. Д. Ч. бил признат за виновен в осъществяване на деяние по чл. 234, ал. 1 вр. чл. 55, ал. 3 вр. ал. 1, т. 1 НК и бил осъден на шест месеца лишаване от свобода.

С цитираната присъда подс. Д. Ч. бил оправдан по обвинението по чл. 360 НК.

На основание чл. 23, ал. 1 от НК са групирани наложените на подс. Ч. наказания и му било определено едно общо най-тежко такова в размер на шест месеца лишаване от свобода, което на основание чл. 66, ал. 1 НК било отложено с три годишен изпитателен срок считано от влизане в сила на присъдата.

На основание чл. 234, ал. 1 НК предметът на престъплението бил отнет в полза на държавата, а на основание чл. 59, ал. 2 вр. ал. 1 НК било зачетено и приспаднато времето от 26.02.2015 г. до 06.07.2015 г., през което подсъдимият бил фактически задържан под стража. Зачетено и приспаднато било и времето от 07.07.2015 г. до 27.08.2015 г., през което спрямо подс. Ч. била изпълнявана мярка за неотклонение „домашен арест“.

На подс. Ч. били възложени направените по делото разноси.

С решение № 16/29.01.2018 г. по ВНОХ № 539/2017 г. на апелативен съд – Пловдив присъдата била потвърдена в наказателноосъдителната част, а в оправдателната не била атакувана от прокурора пред въззивния съд.

Решението на втората инстанция било обжалвано от защитника на подсъдимия и с решение № 196/17.10.2018 г. по н. д. № 294/18 г. ВКС го отменил и делото било върнато за ново разглеждане на апелативен съд – Пловдив.

С решение № 41/14.03.2019 г. по ВНОХ № 559/18 г. на апелативен съд - Пловдив присъдата на окръжния съд била потвърдена.

С решение № 154/14.10.2019 г. по н. д. № 563/19 г. ВКС решението на апелативен съд – Пловдив било отменено.

С присъда № 1/09.03.2020 г. по ВНОХД № 524/2019 г. на Пловдивския апелативен съд присъдата на окръжния съд в частта относно обвинението по чл. 301, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК била отменена и на основание чл. 304 НПК подс. Д. Ч. бил оправдан, а в останалата част присъдата на окръжен съд – Пловдив била потвърдена.

Срещу оправдателната част на присъдата на апелативен съд гр. Пловдив не бил подаден протест на прокурора от апелативна прокуратура.

Преди да разгледа релевираните от защитника на подсъдимия оплаквания в жалбата ВКС намира, че е необходимо да направи някои разяснения. Въпреки че касационното производство е трето по ред, от ВКС не е поискано, а и настоящият съдебен състав не констатира необходимост от събиране на нови доказателства. С оглед на това съдебно следствие не бе проведено, независимо че в производството по чл. 354, ал. 5 НПК касационната инстанция може да встъпи в правомощията на въззивен съд. Така верността на изводите на въззивната инстанция бе преценена въз основа на наличните по делото доказателства и доказателствени средства, които при съвкупния им анализ не дават основание за приемане на нови фактически положения. Затова и доколкото встъпването на ВКС в правомощията на въззивен съд не е задължителен етап от развитието на делото, разглеждането му от настоящия състав протече като същинско касационно производство.

Досежно обвинението по чл. 301 НК, повдигнато на подс. Д. Ч., касационната инстанция не дължи коментар в настоящото производство, поради липса на протест на прокурора срещу оправдателната част на постановената присъда от апелативния съд. В жалбата на защитника на подсъдимия се обжалва

единствено осъдителната част на присъдата на апелативния съд и тя е свързана с произнасянето на съда по обвинението по чл. 234 НК. Касационната проверка е ограничена до посочените от недоволната страна части на присъдата и на отразените в сезирация я документ основания.

Върховният касационен съд не споделя довода в жалбата за допуснати нарушения на процесуалния закон. При внимателния прочит на обжалвания съдебен акт се установява, че въззивния съд е извършил надлежна процесуална дейност при оценка на доказателствените материали, свързани с обвинението по чл. 234, ал. 1 НК.

В жалбата неоснователно се оспорва правото на съдебните инстанции да кредитират с доверие показанията на свидетелите С.. Акцентирането от страна на защитника на различията в показанията на цитираните свидетели в отделните разпити касаят обвинението по чл. 301 НК, което не е предмет на настоящото разглеждане на делото. Относно обвинението по чл. 234 НК свид. С. всякога еднопосочно е твърдял, че подсъдимият по телефона му поискал от „онова къдравото, кафявото“ и че самото му предаване от свидетеля на подс. Ч. е станало на спирка в [населено място] като свидетелят лично е поставил четирите пакета тютюн в багажника на лекия автомобил, управляван от подсъдимия. Наред с това, доводът, че свидетелите С. били закононарушители, на които не им била търсена наказателна отговорност или че последната едва сега била реализирана спрямо тях, е ирелевантен за преценката относно достоверността на заявеното от свидетелите по настоящото дело и правото на инстанцииите по фактите да решат дали да се доверят или не на казаното от тях. Наличието или липсата на образувано, водено или приключило наказателно производство срещу едно лице не предпоставя недостоверност на показанията му в друг процес. НПК не познава предварителната, формална сила на доказателствените материали. Изхождайки тъкмо от това правило, въззивният съд е обсъдил макар и кратко доказателствените източници като е изложил конкретни съображения защо се е доверил изцяло на показанията на свид. С. досежно обвинението по чл. 234 НК. Липсват логически грешки при анализа на доказателствените средства или превратност при възприемане на отделните доказателствени източници. Затова

неоснователно е и възражението за „изборно подобрани специални разузнавателни средства, неправилно възпроизведени във веществени доказателствени средства, ценени от съдебните състави“. Видно от съдържанието на съдебния протокол от 18.11.2016 г. веществените доказателствени средства са били предявени на страните в открито съдебно заседание пред Пловдивския окръжен съд чрез изслушване на телефонните разговори, проведени между подс. Ч. и свид. С., записани със специални разузнавателни средства, а тяхното съответствие с веществените доказателствени средства не е било оспорено от страните. В жалбата погрешно е отречено правото на доверяване на съдебните инстанции на онези техни части, които имат значение за предмета на доказване независимо дали подкрепят или оборват обвинителната теза. В коментираната ситуация съдът не е нарушил изискванията за пълно изясняване на релевантните обстоятелства и в съдебния акт е ясно проследим процесът на формиране на вътрешното му убеждение. Не е налице превратно оценяване или фаворизиране на някой от доказателствените източници. Освен това, подслушаните разговори между свид. С. и подс. Ч. категорично не са единственото доказателствено средство, на което е постановена присъдата. Доказателствените материали, свързани с обвинението по чл. 234 НК, въз основа на които е постановен коментираният съдебен акт, освен изготвените протоколи от експлоатираните специални разузнавателни средства по делото, са показанията на свид. С., протоколът за претърсване и изземване от л. а. Фолксваген, протоколът за оглед на веществени доказателства и фотоалбумът към него, химическата и финансовата експертизи. Затова и не е нарушена забраната на чл. 177, ал. 1 НПК, каквото оплакване неоснователно се прави в жалбата. В случая не е налице игнориране на доказателствени средства, защото никое не е останало встрани от вниманието на апелативния съд, ако е съдържало информация от значение за процеса. Недоволството на касатора и неговия защитник от дейността на съдилищата се дължи на факта на отхвърляне на обясненията на подсъдимия и показанията на неговите родители от една страна и кредитирането с доверие на изброените доказателствени източници, от друга и в резултат на това на осъждането на подсъдимия по обвинението по чл.

234, ал. 1 НК, а не на действително допуснати грешки при събирането, оценката или тълкуването на доказателствата.

Неоснователно е и възражението за допуснато нарушение на материалния закон. На базата на приетите факти материалният закон е бил приложен правилно. Това е така, доколкото по делото е установено, че подс. Ч. е управлявал въпросния лек автомобил в инкриминирания ден и в него свид. С. е поставил тютюна, който бил откаран от [населено място] до дома на подсъдимия от самия него. В автомобила пред дома му е бил намерен тютюна и арестуван подс. Ч.. Следователно, безспорно е, че на инкриминираната дата и място подсъдимият е държал в л. а. Фолксваген туаран 2,428 кг тютюн за пушене. Установени са неговото количество, цена и трайната фактическа власт, упражнявана от подсъдимия върху инкриминираните вещи. В теорията и практиката еднопосочно се приема, че „държането“ на акцизна стока без бандерол като форма на изпълнителното деяние на престъплението по чл. 234, ал. 1 НК се изразява в осъществяване на фактическа власт върху инкриминираните вещи, която власт принципно е съпроводена с възможността за носителя ѝ да се разпорежи с тях във всеки един момент. За съставомерността на деянието е ирелевантна продължителността на самото държане, а е от значение възможността на дееца да постъпи с нея според волята си. В този смисъл са Р № 13/28.02.2020 г. – III н. о.; Р № 36/21.08.2018 г. - III н. о.; Р № 11/01.03.18 г. - III н. о.; Р № 5/31.05.2018 г. - III н. о. ВКС и др. Затова и неоснователно е оплакването за недоказаност на обвинението от страна на прокуратурата, доколкото не било доказано според твърденията в жалбата фактическото държане на тютюна от подсъдимия. Тъкмо обратното. С основание са отхвърлени като недостоверни обясненията на подсъдимия и показанията на неговите родители, дадени с оглед близката им родствена връзка с привлеченото към наказателна отговорност лице и с оглед поемане от болния и възрастен родител на подсъдимия на вината за стореното от сина им и е дадена вяра на показанията на свид. С., изготвените протоколи от експлоатираните специални разузнавателни средства по делото, протокол за претърсване и изземване от л. а. Фолксваген, протокол за оглед на веществени доказателства и фотоалбум към него, химическа и финансова

експертизи, които си кореспондират и несъмнено установяват обективната и субективна съставомерност на деянието.

Правилен е бил изводът на проверявания съд за наличен пряк умисъл у подсъдимия за извършване на престъплението, който е изведен въз основа на обективните му действия, както и от показанията на свид. С., резултатите от експлоатираните специални разузнавателни средства, показанията на свид. П., протокола за претърсване и изземване на вещи от л. а. Фолксваген, които опровергават лансираната от подс. Д. Ч. и свид. Ч. версия. Безспорно е било доказано, че подс. Ч. е осъществявал фактическа власт върху тютюна и затова правилно е била ангажирана наказателната му отговорност.

Справедливо е отмерена и наказателната отговорност на подсъдимия. Наказанието е индивидуализирано при условията на чл. 54 НК и размерът му не разкрива очевидно несъответствие с конкретната тежест на извършеното престъпление и личната обществена опасност на дееца. То адекватно държи сметка за относителната роля на всички смекчаващи отговорността обстоятелства.

По изложените съображения настоящият състав намира, че въззивното решение следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 1 от 09.03.2020 г. на Пловдивски апелативен съд по ВНОХД № 524/2019 г.

Решението не подлежи на обжалване и протестиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.